

Ahlâk Üzerine Birkaç Söz

İçeriği Yazan: [Mehmet Ali YAZICI](#) [1] Zaman: Salı, 29/06/2010 - 11:30

Yazar: Mehmet Ali YAZICI

Engels şöyle yazıyordu: “Bugün, bu us egemenliğinin, burjuvazinin idealize edilmiş egemenliğinden başka bir şey olmadığını; o zaman ilan edilmiş bulunduğu biçimiyle ölümsüz adaletin... burjuva adaletinde bulunduğunu... biliyoruz.”

Kapitalizmin “**evrensel ahlâk**” olarak sunmaya çalıştığı normlar, ilkeler, değerler vb. ölçütler aslında özel mülkiyetin korunması üzerinedir. Çünkü kapitalist üretim ilişkilerinin temel çekirdeği özel mülkiyettir. Bu nedenle, özel mülkiyet ilişkilerinin her şeye damgasını vurduğu sınıflı toplum gerçekliği içerisinde “**evrensel ahlâk**”tan söz etmek mümkün değildir. Ancak bu durumun, böylesi evrensel insanlık değerlerinin hiçbir zaman oluşmayacağı anlamına da gelmemelidir. Gerçek

ahlâk ancak, insanlar arasında eşitliği fiilen gerçek kılacak olan toplumsal ve maddi koşulların nesnel olarak gerçekleştiği zaman oluşacaktır. Bütün insanların aynı ahlâki değerlere sahip olabilmeleri, sınıfların ortadan kaldırılmasıyla mümkündür. Ancak o zaman bütün insanlar için aynı ahlâk anlayışı geçerlilik kazanacaktır.

Sınıfların ortaya çıkmasıyla birlikte ahlâki fikirlerin çatışması da gündeme gelmiş, daha genel bir ifadeyle ideolojilerin karşıtlığı ve çatışması, var olan toplumsal sınıfların çıkarlarının karşıtlığını yansıtır olmuştur. Burjuvazinin iktidarını kurma dönemlerinde bütün insanların kardeşliğinden söz ederken evrensel bir ahlâk anlayışını geçerli kılmaya çalışıyordu. Ama bu bir aldatmacaydı. Feodalite karşısında ezilen-sömürülen güçlerin desteğini almak için böylesi bir hileye başvurmuştur. Burjuvazi devrimci-ilerici iken bütün insanlar adına konuşmayı ve evrensel ahlâk ilkelerini savunmayı, kendi sınıfsal çıkarları için ahlâksızca kullanıyordu. Burjuvazinin yalanı kısa sürede ortaya çıktı. **“Bütün insanlar kardeştir”**den faşizme ve ırkçılığa evrilmesi, burjuvazinin evrensel değerlerin taşıyıcısı olamayacağını da ortaya çıkardı.

Evrensel ahlâk ve insanlık değerlerinden söz edebilmek için, insanlar arası eşitsizliklerin, daha doğrusu sınıf farklılıklarının ortadan kalkmasıyla olanaklıdır. İşte o zaman, tek bir ahlâktan (komünist ahlâktan) söz edebiliriz. Idealist düşünceye sahip olanlar, nesnel gerçekliği görmezler ve sadece metafizik ahlâk anlayışını, fetvalarla yaymaya çalışırlar. Karnı aç olan bir insanın yiyecek çalmaması mümkün değildir ve bunu, **“ahlâki zekâ”**yla (ne demekse) ya da dinsel inançla engelleyemezsiniz. O halde, evrensel, yani tamamıyla insancıl olan bir ahlâkın zaferine nesnel olarak yol açan, idealistlerin ucuz tekerlemeleri değil, proletaryanın burjuvaziye karşı (ve sözde evrensel ahlâkına karşı) devrimci savaşıdır. Bu evrensel ahlak, bugün bizim için akıl almaz bir şey de değildir.

Verili şartlarda bile, devrimci değerlere sahip olan ve yaşamına geçiren insanlar arasında rahatlıkla kendine hayat bulabilir. Bu ahlâk anlayışının ilkeleri, kardeşliktir, dayanışmadır, paylaşımdır. **Şeyh Bedrettin**’in dediği gibi, **“yârin yanağından gayri, her şeyde hep beraber”** olabilmektir. Kapitalist toplum içinde de, devrimci sınıfın (proletaryanın) ahlâkı, örgütlü yaşamda ve devrimci mücadeleyle ete-kemiğe bürünür.

Tüm dünyada, sosyalist devrimlerin zafere ulaşmasıyla ancak evrensel bir ahlâk anlayışına ulaşabilir. Bunun koşulu da, proletaryanın, kapitalizmi parçalayarak, insanın insan tarafından tüm sömürsünü ortadan kaldırmadır.

Kapitalist düzen, içerisinde uzlaşmaz sınıf karşıtlıklarını taşır ve varlık koşulu da buna bağlıdır. Bu uzlaşmaz çelişkiler ancak sosyalist devrimle çözülür ve evrensel sosyalist ahlâk bunun üzerinden gelişir. Devrimci sınıf ahlâkı bunun ilk biçimini teşkil eder. Gerçek anlamda sınıf dayanışmasını kavramış proletarya, kendi içinde sorunlar yaşamaz. Bilinçsiz kesimlerin kendi aralarında yaşadıkları çatışma ve sorunları, işçi sınıfının ve çalışanların ahlâkı olarak göstermeye çalışmak, yaşadığımız sınıflı toplum gerçekliği içerisinde, emekçi insanlara yapılmış en büyük haksızlıktır.

iletisim@PolitikaDergisi.com

Yorumlar

- [Toplumsal](#) [2]

Kaynak URL (21/05/2024 - 17:49 tarihinde yazdırıldı):

<http://www.politikadergisi.com/makale/ahlak-uzerine-birkac-soz>

Bağlantılar:

[1] <http://www.politikadergisi.com/pd-uye/mehmet-ali-yazici>

[2] <http://www.politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/toplumsal>